

Aanpassing pensioenregeling

'Pensioenfonds Honeywell kiest voor de eenvoud'

De pensioenregeling van Pensioenfonds Honeywell is per 1 januari van dit jaar gewijzigd. Op hoofdlijnen zijn twee belangrijke aanpassingen doorgevoerd: het opbouwpercentage is verlaagd van 2,25% naar 2,12%, en de pensioenleeftijd is verhoogd, van 65 naar 67 jaar. Aanvullend, ter compensatie van de lagere pensioenopbouw, is de franchise verlaagd van € 15.744 naar € 13.449.

Naast de historisch lage marktrente is het vooral de gestegen levensverwachting die een aanpassing van de pensioenregeling noodzakelijk heeft gemaakt, ver-

telt voorzitter Frans van den Oetelaar van het pensioenfondsbestuur. 'Bij de invoering van pensioenregelingen en de AOW werd uitgegaan van een be-

paalde levensverwachting. De uitgangspunten van destijds zijn inmiddels achterhaald. Gemiddeld genomen worden mensen steeds ouder, met als gevolg dat een regeling met een pensioenleeftijd van 65 jaar onbetaalbaar is geworden. In feite sta je dan voor de keuze: de pensioenuitkeringen omlaag óf de pensioenleeftijd omhoog.'

lees verder op pagina 2 >>

Uniform pensioenoverzicht naar u onderweg

Hij valt binnenkort bij u in de bus: het Uniform Pensioenoverzicht (UPO). Het UPO geeft u een indruk van het inkomen dat u van Pensioenfonds Honeywell kunt verwachten als u met pensioen gaat. Ook wordt inzicht gegeven in de uitkering die uw nabestaanden tegemoet kunnen zien als u onverhoopt mocht komen te overlijden.

Het pensioenoverzicht is gebaseerd op de gegevens per 31 december 2013 en de dan geldende pensioenregeling. Dit betekent dat in de gegevens nog geen rekening wordt gehouden met de nieuwe pensioenregeling van Pensioenfonds Honeywell die per 1 januari 2014 geldt. De nieuwe pensioenregeling gaat bijvoorbeeld uit van een ander opbouwpercentage, een andere franchise en een andere pensioenleeftijd (67 jaar).

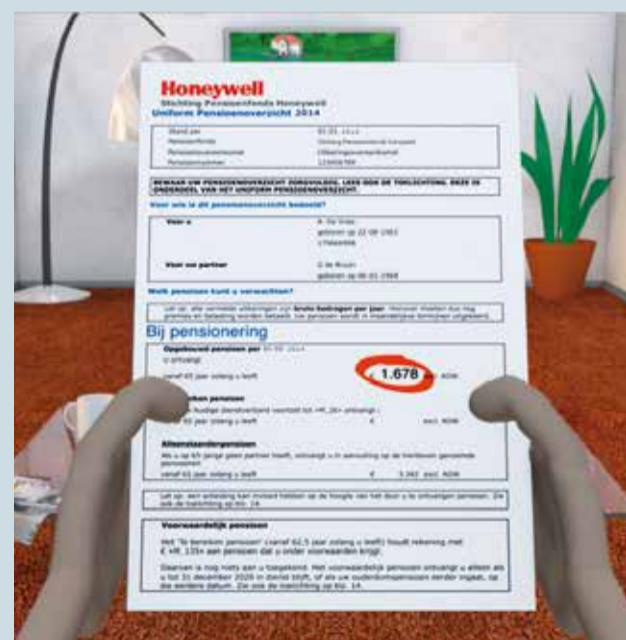
Uw pensioen online

Wist u dat u uw persoonlijke pensioengegevens ook online kunt raadplegen? Op het afgesloten deel van de website www.honeywellpensioen.nl treft u diverse zaken aan, zoals:

- uw persoonlijke pensioenoverzichten
- een toelichting op het pensioenoverzicht in de vorm van een filmpje
- een pensioenplanner, waarmee u kunt berekenen wat bepaalde pensioenkeuzes voor u betekenen.

Ook elders pensioen opgebouwd?

Heeft u ook via andere werkgevers pensioen opgebouwd? Kijk dan op www.mijnpensioenoverzicht.nl. Daar treft u een totaaloverzicht van uw pensioenaanspraken aan. Om toegang te krijgen tot www.mijnpensioenoverzicht.nl moet u inloggen met uw DigiD.

Vragen over uw pensioenoverzicht?

Als u na het lezen van uw pensioenoverzicht nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met de Pensioendesk, telefonisch via (050) 582 79 27, of per e-mail: pf.honeywell@tkppensioen.nl. Of kijk op de website. Daar treft u de antwoorden op de meest gestelde vragen aan.

<< vervolg van pagina 1

In één keer doorpakken

De genoemde aanpassingen zorgen ervoor dat de Honeywell-pensioenregeling in de pas blijft lopen met de huidige wet- en regelgeving. Als de Eerste Kamer ermee instemt zal per 1 januari 2015 de opbouw nog verder verlaagd moeten worden. 'De reeds doorgevoerde wijzigingen waren nodig om fiscale bovenmatigheid te voorkomen,' aldus Frans. 'We hebben ervoor gekozen om in één keer goed door te pakken, door in principe ook de aanspraken die tot en met 31 december 2013 zijn opgebouwd om te rekenen naar de nieuwe pensioenleeftijd van 67 jaar. Deze zogeheten conversie die het bestuur voorstelt, voorkomt dat je als pensioenfonds twee regelingen moet uitvoeren. Je zou kunnen zeggen dat we daarmee voor de eenvoud kiezen, waar de deelnemers profijt van hebben: er vindt geen versnippering van pensioenrechten plaats, wat de overzichtelijkheid ten goede komt.'

Begrijpelijke beleggingsproducten

Economische factoren – lage beurskoersen en met name een lage rentestand – hebben een rol gespeeld bij de ontwikkeling van de financiële positie van het pensioenfonds. Inmiddels heeft die financiële positie zich weer behoorlijk hersteld. Frans: 'De dekkingsgraad heeft zich dusdanig ontwikkeld, dat het korte termijn herstelplan niet meer van toepassing is. Er loopt nog wel een herstelplan voor de langere termijn,

maar dat heeft de afgelopen twee jaren een gedeeltelijke indexatie gelukkig niet in de weg gestaan.'

Welke beleggingskoers vaart het pensioenfonds op dit moment? Frans: 'De financiële markt blijft volop in beweging, dus we hebben te maken met een blijvende zoektocht naar producten met een zo hoog mogelijk rendement, tegen een zo laag mogelijk risico. Wij als bestuur hanteren daarbij een belangrijke stelregel: we willen alleen beleggen in producten die we zelf begrijpen. Daarnaast houden we de rentestand natuurlijk goed in de gaten. Door het inzetten van rente-afdekkingsinstrumenten zorgen we ervoor dat grote renteschokken worden gedempt.'

Pensioenbewustzijn van belang

Frans laat desgevraagd weten dat hij graag van de mogelijkheid gebruik maakt om de deelnemers nog een boodschap mee te geven: 'Binnenkort valt het Uniform Pensioenoverzicht op de deurmat. Hoewel het overzicht is gebaseerd op de gegevens per 31 december 2013, adviseer ik iedereen om het UPO goed door te nemen. Vergelijk het overzicht eens met het UPO van vorig jaar. Op die manier krijg je een goed beeld van je jaarlijkse pensioenopbouw. En heb je ook elders pensioen opgebouwd? Neem dan zeker ook een kijkje op de overkoepelende pensioensite www.mijnpensioenoverzicht.nl, waar alle in het verleden opgebouwde aanspraken overzichtelijk worden gepresenteerd.'

Frans van den Oetelaar

Hoe staat het in algemene zin met het pensioenbewustzijn onder het Honeywell-personeel? Frans: 'Ik denk dat het pensioenbewustzijn de afgelopen jaren wel iets is gegroeid, niet in de laatste plaats dankzij alle aandacht voor het onderwerp pensioen in de media. Tegelijkertijd constateer ik dat er absoluut nog winst te behalen is, vooral bij de jongere medewerkers. Pas als er voldoende bewustzijn is, wordt het mogelijk om acceptatie te krijgen voor de kosten die een pensioenregeling met zich meebrengt, en voor de keuzes die worden gemaakt.'

Eerder met pensioen blijft mogelijk

Hoewel de pensioenleeftijd is verhoogd, blijft het ook met de huidige regeling mogelijk om eerder met pensioen te gaan. De leeftijd waarop het pensioen op zijn vroegst kan ingaan, is 55 jaar. Het spreekt voor zich dat bij een vervroegde pensioeningang de pensioenuitkering omlaag gaat. Er wordt immers minder lang pensioen opgebouwd, en het pensioen moet over een langere periode worden uitgekeerd.

Digitale nieuwsbrief ontvangen? Meld u aan!

In het najaar van 2013 is de eerste editie van de digitale nieuwsbrief van het pensioenfonds verschenen. In juni volgt een tweede nummer. Ruim 500 deelnemers hebben zich inmiddels voor de digitale nieuwsbrief aangemeld.

Wilt u ook digitaal op de hoogte gehouden worden van de actuele ontwikkelingen rond uw pensioenfonds?

Meld u dan aan op www.honeywellpensioen.nl. U treft op de homepage een aanmeldformulier aan.

(verkort) Jaarverslag 2013 binnenkort op de website

Ieder jaar stelt Pensioenfonds Honeywell een jaarverslag op. Wilt u een gedetailleerd beeld van het pensioenfonds in 2013? Houd dan de website www.honeywellpensioen.nl goed in de gaten. Binnenkort treft u daar het jaarverslag 2013 aan. Meer geïnteresseerd in de hoofdlijnen? Ook dan kunt u binnenkort op de website terecht, voor een verkorte versie van het jaarverslag.

Pensioenplanner sluit aan bij UPO

Uw pensioenregeling biedt u diverse keuzemogelijkheden. Eerder met pensioen gaan bijvoorbeeld, of juist later. U wordt ook op bepaalde momenten in de gelegenheid gesteld om pensioenaanspraken uit te ruilen, of om te kiezen voor een variabele pensioenuitkering. In deze bijdrage zetten we de belangrijkste keuzes voor u op een rijtje.

Op de website www.honeywellpensioen.nl treft u een pensioenplanner aan. Door het doorlopen van enkele stappen, verschaft de planner u inzicht in uw situatie als u bepaalde pensioenkeuzes maakt. De gegevens in de pensioenplanner sluiten aan bij de gegevens op het Uniform Pensioenoverzicht. Ook de plannergegevens gaan dus uit van de situatie per 31 december 2013 en houden nog geen rekening met de wijzigingen in de pensioenregeling per 1 januari 2014.

Verschillende pensioenscenario's

Met de pensioenplanner kunt u verschillende pensioenscenario's doorrekenen, zoals:

- de effecten van vervroegd pensioneren
- de mogelijkheid van een 'in hoogte wisselend pensioen'
- uitruil van (een deel van) het partnerpensioen in ouderdomspensioen of andersom.

U vindt de pensioenplanner op het afgeschermdede gedeelte van de website, waarvoor u moet inloggen.

Bestuursmodel onder de loep

Wet 'Versterking bestuur pensioenfondsen'

Het bestuur van Pensioenfonds Honeywell is paritair samengesteld, met evenveel vertegenwoordigers van de werkgever als van de werknemers. De Pensioenwet zoals die op dit moment geldt, schrijft dat voor. Op 1 juli 2014 gaat dat veranderen: Op die datum moeten pensioenfondsen een keuze hebben gemaakt uit een vijftal bestuursmodellen, zoals de Wet 'Versterking bestuur pensioenfondsen' (een wijziging van de Pensioenwet) voorschrijft.

De Wet 'Versterking bestuur pensioenfondsen' heeft vooral ten doel de deskundigheid van het bestuur en het interne toezicht van pensioenfondsen te versterken, en ervoor te zorgen dat (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden adequater worden vertegenwoordigd. Vanaf 1 juli kan naast het paritaire model ook gekozen worden uit een viertal andere modellen, onder meer een bestuur met alleen onafhankelijke deskundigen.

Vijf bestuursmodellen

Pensioenfondsen kunnen uit vijf verschillende bestuursmodellen kiezen, namelijk:

- 1 het paritaire bestuursmodel
- 2 het omgekeerd gemengde bestuursmodel (one tier board)
- 3 het paritair gemengde bestuursmodel (one tier board)
- 4 het onafhankelijk model
- 5 het onafhankelijk gemengde bestuursmodel (one tier board).

De bestuursmodellen 2 tot en met 5 zijn nieuw ten opzichte van de huidige situatie. Bij de modellen 'omgekeerd gemengd' en 'paritair gemengd' zijn er zowel externe deskundigen als vertegenwoordigers van de belanghebbenden betrokken. Er is één kenmerkend onderscheid tussen de beide

modellen, namelijk dat bij 'paritair gemengd' de vertegenwoordigers degenen zijn die het uitvoerend werk doen, terwijl de externen toezicht houden. In het omgekeerd gemengde model is dat precies andersom. Bij deze beide bestuursmodellen legt het bestuur verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan.

Bij de modellen 'onafhankelijk' en 'onafhankelijk gemengd' bestaat het bestuur volledig uit externe deskundigen. In die situatie is er een belanghebbendenorgaan dat bestaat uit vertegenwoordigers van de belanghebbenden. Dit orgaan heeft onder meer een aantal goedkeuringsrechten.

Keuze Pensioenfonds Honeywell

Het bestuur van Pensioenfonds Honeywell heeft gekozen voor voortzetting van het paritaire bestuursmodel. De samenstelling van het bestuur gaat er dan als volgt uitzien:

- drie bestuursleden namens de werkgever
- twee bestuursleden namens de actieve deelnemers
- één bestuurslid namens de pensioengerechtigden

Ten opzichte van de huidige situatie betekent dit dat er een bestuurslid namens de pensioengerechtigden aan het bestuur wordt toegevoegd, hetgeen 'ten koste' gaat van een bestuurslid namens de actieve deelnemers. De procedure voor het vinden van een nieuw bestuurslid is inmiddels in gang gezet.

Het huidige verantwoordingsorgaan en de deelnemersraad zullen verdwijnen. Daar zal een verantwoordingsorgaan nieuwe stijl voor terugkomen.

Toezicht

Het toezicht op het bestuur kan op verschillende manieren worden ingevuld. Zo kan het intern toezicht plaatsvinden door een permanente raad van toezicht. Maar er is ook een mogelijkheid om het toezicht op het bestuur niet door een toezichtorgaan buiten het bestuur, maar door een deel van het bestuur zelf plaats te laten vinden (de zogenoemde 'one tier board'). Zo is er bijvoorbeeld een mogelijkheid om onafhankelijke deskundigen – die dan onderdeel zijn van het bestuur – toezicht te laten houden op de uitvoerende bestuursleden.

Keuze Pensioenfonds Honeywell

Bij Pensioenfonds Honeywell vindt het toezicht op het bestuur tot nu toe plaats door een visitatiecommissie die eens per drie jaar rapporteert. Zoals gezegd heeft het bestuur van het pensioenfonds ervoor gekozen om het paritaire bestuursmodel voort te zetten. Een logisch gevolg van die keuze is om dan ook het toezicht in de vorm van visitaties te laten bestaan en daar is dan ook voor gekozen. Het grootste verschil is dat een visitatie in de nieuwe situatie jaarlijks moet plaatsvinden in plaats van eens per drie jaar.

Pensioenen per 1 januari 2014 verhoogd

Het bestuur van Pensioenfonds Honeywell heeft besloten om de pensioenen per 1 januari 2014 te verhogen. Hieronder leest u om welke toeslagen het gaat en op welke wijze het indexatiebesluit tot stand komt.

Met toeslagverlening (indexatie) probeert het pensioenfonds om de pensioenen in de toekomst hun waarde te laten behouden. Voor zogenoemde 'actieve' en 'inactieve' deelnemers worden verschillende indexatie-uitgangspunten gehanteerd.

Actieve deelnemers

Bent u in dienst van Honeywell en daarmee een 'actieve deelnemer' aan de pensioenregeling, dan is uw opgebouwde pensioen per 1 januari 2014 met 0,47% verhoogd.

Bij de communicatie over toeslagverlening is het pensioenfonds verplicht de onderstaande formele tekst op te nemen. Voor actieve deelnemers luidt deze:

Uw pensioenfonds probeert ieder jaar uw opgebouwde pensioen te verhogen met de loonontwikkeling binnen de bedrijfstak. Dit noemen wij onze ambitie.

Uw opgebouwde pensioen is per 1 januari 2014 met 0,47% verhoogd.

Uw pensioenfonds heeft uw opgebouwde pensioen de afgelopen drie jaar als volgt verhoogd:

- Per 1 april 2013 met 0,306%. Onze ambitie was 2,11%. De prijzen gingen in de periode van 1 juli 2011 tot 1 juli 2012 met 2,43% omhoog.
- Per 1 januari 2012 met 0,00%. Onze ambitie was 2,16%. De prijzen gingen in de periode van 1 juli 2010 tot 1 juli 2011 met 2,42% omhoog.
- Per 1 januari 2011 met 0,00%. Onze ambitie was 1,66%. De prijzen gingen in de periode van 1 juli 2009 tot 1 juli 2010 met 1,38% omhoog.

Gepensioneerden en gewezen deelnemers

Bent u een 'inactieve deelnemer', dat wil zeggen gepensioneerd of een gewezen deelnemer, dan is uw pensioen per 1 januari 2014 met 0,34% verhoogd. Voor het indexeren van deze groep deelnemers hanteert het pensioenfonds de prijsontwikkeling (oftewel de prijsstijging / de inflatie).

Bij de communicatie over toeslagverlening is het pensioenfonds verplicht de onderstaande formele tekst op te nemen. Voor gepensioneerden en gewezen deelnemers luidt deze:

Uw pensioenfonds probeert ieder jaar uw pensioen te verhogen met de prijsontwikkeling.

Uw pensioen is per 1 januari 2014 met 0,34% verhoogd.

Uw pensioenfonds heeft uw pensioen de afgelopen drie jaar als volgt verhoogd:

- Per 1 april 2013 met 0,352%. De prijzen gingen in de periode van 1 juli 2011 tot 1 juli 2012 met 2,43% omhoog.
- Per 1 januari 2012 met 0,00%. De prijzen gingen in de periode van 1 juli 2010 tot 1 juli 2011 met 2,42% omhoog.
- Per 1 januari 2011 met 0,00%. De prijzen gingen in de periode van 1 juli 2009 tot 1 juli 2010 met 1,38% omhoog.

Toeslagverlening altijd voorwaardelijk

Het streven om de pensioenen te verhogen wordt ook wel de indexatieambitie van het pensioenfonds genoemd. De term ambitie geeft al aan dat verhoging niet vanzelfsprekend is. Anders gezegd: voor zowel actieve als inactieve deelnemers geldt dat toeslagverlening altijd voorwaardelijk is. Pensioenverhogingen worden uit beleggingsrendement betaald. Vallen de rendementen tegen of staat de dekkingsgraad van het pensioenfonds om andere redenen onder druk (bijvoorbeeld door een lage rentestand), dan kan het pensioenfondsbestuur besluiten om niet te indexeren.

Update nieuw Financieel Toetsingskader

Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid Jetta Klijnsma heeft in april een wetsvoorstel naar de Raad van State gestuurd, waarin ze een nieuw toezichtkader voor pensioenfonds voorstelt.

Het nieuwe toezichtkader, dat in 2015 in werking moet treden, schrijft onder meer voor dat pensioenfonds direct moeten ingrijpen als er tekorten ontstaan. Daar staat tegenover dat ze de gevolgen van tegenvallende beleggingsresultaten of van een stijgende levensverwachting mogen uitsmeren over een langere periode, namelijk tien jaar. De achterliggende gedachte hierbij is

dat fondsen op basis van de nieuwe regelgeving wellicht vaker moeten korten op de pensioenen, maar dat de kortingen minder ingrijpend zullen zijn. Pensioenfonds zullen minder afhankelijk worden van dagkoersen, omdat ze volgens de nieuwe regels de dekkingsgraad mogen middelen over twaalf maanden.

Strengere indexatieregels

In het voorstel van het kabinet krijgen pensioenfonds te maken met strengere regels voor het verhogen van pensioenen. Fondsen moeten grotere buffers hanteren voordat mag worden geïndexeerd, waarmee wordt voorkomen dat pensioenfonds financiële meevallers vroegtijdig 'uitdelen'. Daarmee moet worden gewaarborgd dat de indexatie op een evenwichtige wijze over de generaties wordt toegekend.

Het wetsvoorstel ligt op dit moment ter advisering bij de Raad van State, waarna het naar verwachting medio 2014 bij de Tweede Kamer wordt ingediend. De streefdatum voor inwerkingtreding is 1 januari 2015.

Colofon

Deze pensioenkrant is een uitgave van Pensioenfonds Honeywell. De krant is bedoeld voor alle actieve deelnemers en gepensioneerden van het pensioenfonds.

Redactieadres

Postbus 501
9700 AM Groningen
www.honeywellpensioen.nl

Voor vragen over uw pensioenregeling kunt u contact opnemen met de Pensioendesk, telefoonnummer 050 - 582 79 27, of per email pf.honeywell@tkppensioen.nl.

Vormgeving en druk Koninklijke Van Gorcum BV
Oplage 2000 exemplaren

Honeywell

Hoewel deze uitgave met de grootst mogelijke zorg is samengesteld, kunnen er geen rechten aan worden ontleend.

